

Onroerend erfgoed

Beleidsplan

STUIFZAND

●● Hier waait cultuur.

STUIFZAND

Dit plan is geschreven onder de naam 'IOED k.ERF'. Ondertussen zijn de IOED en erfgoeddienst deel geworden van de organisatie Stuifzand.

Onze missie, visie, dienstverlening en ambities voor onroerend erfgoed blijven behouden en lees je hier.

www.stuifzand.be

Colofon

Dit beleidsplan werd geschreven in opdracht van de raad van Bestuur van Cultuurnetwerk Kempen (CNEK) waar Erfgoeddienst k.ERF deel van uitmaakt.

Eindredactie en vormgeving: Team k.ERF

Beeldmateriaal cover: Watermolen (Collectie Alex Lefevere)

Met dank aan alle medewerkers van de gemeentelijke diensten, RLKGN, lokale bestuurders, erfgoed- en landschapsvrijwilligers die mee vorm hebben gegeven aan dit plan.

IOED k.ERF creëert maatschappelijk draagvlak bij inwoners en bezoekers voor het lokaal onroerend erfgoed. De gemeenten Balen, Dessel, Geel, Meerhout, Mol en Retie slaan de handen in elkaar om het aanwezige onroerend erfgoed en haar actoren op de kaart te zetten. Een gezamenlijk positief en stimulerend kader voor gemeentelijk onroerend erfgoedbeleid en alle betrokken actoren is daarbij het uitgangspunt. Op die manier wordt een bijdrage geleverd aan de Kempense streekidentiteit en de kennis over en beleving ervan.

De IOED speelt daarbij een vanuit expertise opgebouwde dienstbare rol, die lokale overheden, het onroerend erfgoedweefsel en bewoners met een relatie tot onroerend erfgoed helpt de juiste beslissingen te nemen in het belang van de rijke bouwkundige, archeologische en landschappelijke kwaliteit van het gebied en de bijhorende beeldkwaliteit. De IOED k.ERF wil daarbij tevens de rol van bruggenbouwer tussen verschillende actoren, beleidsdomeinen en beleidsniveaus opnemen.

De IOED breekt een lans voor haar onroerend erfgoed en doet dat vanuit vijf gemeenschappelijke erfgoedthema's, die de eigenheid, de uniciteit van de regio uitmaken:

1. het ontginningslandschap
2. het waterlandschap
3. het zorglandschap
4. het religieus en funeraire landschap
5. het agrarische landschap

IOED k.ERF wil in haar benadering rond restauratie en ontsluiting tegelijk conserverend en vooruitkijkend zijn, gericht op verleden, heden en toekomst. Verbeelding, beeldkwaliteit en bruikbaarheid zijn daarbij kernwoorden. Om dat mogelijk te maken wordt er maximaal gewerkt aan integratie en samenwerking met aanverwante organisaties en vakgebieden.

IOED k.ERF wenst zich met dit alles te conformeren met de beleidslijnen zoals bedoeld onder het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.

Ze volgt ook steeds de nieuwe regelgeving en de regionale, nationale en internationale trends op de voet op, en past die meteen toe.

Waardering voor en werking rond onroerend erfgoed heeft vooral te lijden onder een gebrek aan beschikbare en bereikbare expertise. Dit bepaalt de werking van de IOED k.ERF: vanuit expertise dienstbaar werken aan de noden van het betrokken netwerk (overheden, burgers en het onroerend erfgoedweefsel) om te komen tot een kwaliteitsvolle omgang met ons erfgoed – patrimonium en de ontsluiting ervan.

Daarbij worden drie grondelementen naar voor geschoven:

- ondersteuning rond omgang met patrimonium en landschap
- ondersteuning rond verenigingswerking
- ondersteuning rond publiekswerking

De concrete vertaling daarvan kan als volgt samengevat worden:

- De IOED k.ERF wil concreet werken aan het opbouwen van een gemeenschappelijk kader waarin alle aspecten rond expertise, advisering, loket en brugfunctie uitgewerkt worden zodat overheden, het onroerend erfgoedweefsel en burgers heel goed weten wat ze mogen verwachten en binnen welke randvoorwaarden.
- De IOED k.ERF wil de spin in het web zijn, een intermediair uitwisselpunt dat binnen het werkingsgebied contacten, samenwerking, uitwisseling, enz. stimuleert en organiseert.
- De IOED k.ERF wil inzetten op de verdere ontwikkeling van kennis en de uitwisseling daarvan (databanken, expertise – banken, lerende netwerken, best practices).
- De IOED k.ERF wil voor haar publiekswerking inzetten op een substantiële kwaliteitsverhoging van bestaande events (bv. Open Monumentendag) door samenwerking te stimuleren en door organisatorische en administratieve ondersteuning te geven. Ook het toeristisch potentieel van het onroerend erfgoed wordt in overleg met de bevoegde diensten ten volle ingezet voor inwoners en bezoekers.
- De IOED k.ERF wil in haar ondersteuning en advisering rond restauratie en ontsluiting tegelijk conserverend en vooruitkijkend werken met focus op (mede)gebruik en beeldkwaliteit.

Binnen en geïntegreerd in het bovenstaande wordt de werking opgehangen aan vijf inhoudelijke thema's. De werking rond die thema's zal maximaal op een integrale en geïntegreerde wijze benaderd worden, waarbij gekeken wordt hoe landschap, archeologie en bouwkundig erfgoed in een geheel kunnen aangepakt worden. De thema's worden uitgebreider toegelicht in de Omgevingsanalyse, maar hier nog kort samengevat.

- Het waterlandschap: wellicht meer dan welke andere regio in Vlaanderen wordt IOED k.ERF bepaald door water en het bijhorende erfgoed, waarbij zowel natuurlijk water (de talrijke bovenlopen van Grote en Kleine Nete) als antropogeen water (kanalen, groeve – putten van turf, zand, spriet, ijzeroer) de streek sterk bepalen.
- Het ontginningslandschap: de regio is sterk bepaald door grootschalige ontginningen en dit met een breed tijdsperspectief, van de abdij van Postel tot de nucleaire ontwikkelingen van de jaren 1950 van de vorige eeuw.
- Het zorgerfgoed: kenmerkend zijn enkele grote zorgsites met vooral 19de eeuwse wortels (zorgkolonies en religieuze initiatieven) maar ook sites die hun wortels tot diep in de middeleeuwen hebben (Sint-Dimpnalschap).
- Het agrarische landschap: de regio behoort tot de grotere Europese traditie van heidelandbouw op zandgronden en situeert zich tussen de archeologie van de Celtic Fields en de omgang met het bouwkundig erfgoed van de Kempische langgevelhoeve van de 19e en begin 20e eeuw.
- Het religieus en funerair landschap: beginnend bij voorchristelijke grafheuvels komen we uiteraard bij het zeer rijke patrimonium aan kerkelijke gebouwen en hoe daar vandaag mee om te gaan.

IOED k.ERF is een sterke, professionele organisatie met een soepele werking in een geïntegreerd samenwerkingsverband.

OD 1.1

IOED k.ERF zet sterk in op inhoudelijke expertise en dat voor alle deelaspecten van de werking.

Het personeel van IOED k.ERF bouwt enerzijds voortdurend verder aan de eigen expertise, maar weet anderzijds ook waar bijkomende expertise gevonden en aangewend kan worden.

ACTIES	• Deelname aan vormingen, studiedagen,... • Via afstemming met erfgoedcel k.ERF en RLKGN kan de daar aanwezige expertise (bijvoorbeeld rond participatietrajecten, begeleiding van groepsprocessen, kennis van het erfgoednetwerk, cultuurhistorische landschappen en klein bouwkundig erfgoed) eenvoudig aangeboord worden. • In kaart brengen van zeer specifieke expertise (specialisaties) binnen de gemeentebesturen en partnerorganisaties van IOED k.ERF.

OD 1.2

IOED k.ERF heeft een duidelijk mandaat van de Raad van Bestuur.

Door een goed uitgebouwde overlegstructuur wordt de Raad van Bestuur van IOED k.ERF grondig geïnformeerd en betrokken bij de brede werking. Beslissingen kunnen zo doordacht genomen worden en geven de IOED de nodige slagkracht op het terrein; zowel binnen de gemeentelijke diensten als bij vrijwilligersorganisaties en privé-actoren.

ACTIES	• Maandelijkse vergaderingen van het "VoorCom"; het voorbereidend comité, bestaande uit cultuur- en erfgoedambtenaren van de IOED-gemeenten. • Tweejaarlijkse organisatie van de "stuurgroep", bestaande uit de gemeentelijke ambtenaren en schepenen van de beleidsdomeinen ruimtelijke ordening en patrimonium, aangevuld met andere (erfgoed)ambtenaren indien nodig. • Tweemaandelijkse vergaderingen van de Raad van Bestuur van Cultuurnetwerk Kempen (waarbinnen IOED k.ERF valt) met een vast agendapunt voor de terugkoppeling over de werking van IOED k.ERF.

OD 1.3

Er is een geïntegreerde samenwerking met erfgoedcel k.ERF en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete.

Onder de koepel van projectvereniging Cultuurnetwerk Kempen vormen IOED k.ERF en erfgoedcel k.ERF gezamenlijk de "erfgoeddienst k.ERF". De werking wordt gezamenlijk gepresenteerd en door intensief overleg wordt expertise gedeeld en worden samenwerkingskansen snel opgepikt en uitgewerkt. Daarnaast is er een structurele samenwerking tussen IOED k.ERF en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete; 1 expert landschappelijk erfgoed van RLKGN werkt halftijds voor IOED k.ERF en IOED Land van Nete en Aa.

ACTIES	• Tweewekelijks teamoverleg van erfgoeddienst k.ERF • Uitbouw van een gezamenlijke website voor erfgoeddienst k.ERF • Erfgoeddienst k.ERF kan zich als geïntegreerde dienst in de kijker werken met het project "De Koning te rijk".

IOED k.ERF ondersteunt gemeenten en andere actoren in hun onroerend erfgoedbeleid vanuit een gemeenschappelijk beleidskader.

OD 2.1

Op basis van een grondige waardering van de inventaris bouwkundig erfgoed wordt er een afwegingskader gecreëerd waarop het lokale onroerend erfgoedbeleid zich ent.

ACTIES	• Via een geijkte methodiek, gedeeld met drie andere Kempense IOED's, maakt IOED k.ERF een evaluatie van de erfgoedwaarden van de huidige vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. • IOED k.ERF creëert draagvlak voor deze waardering, zowel bij het gemeentebestuur als bij de bevolking, door het organiseren van publieksevenementen en positieve communicatie. • De resultaten van deze waardering worden ingekapseld in een gemeentelijk onroerenderfgoedbeleid. De precieze vorm van dit beleid is afgestemd op de noden van de desbetreffende gemeente.

OD 2.2

IOED k.ERF adviseert en ondersteunt zowel lokale besturen als verenigingen en privé-actoren bij beheersplannen, herbestemmings- en restauratiedossiers.

ACTIES	• IOED k.ERF verwijst door naar deskundige architecten- of studiebureaus voor de opmaak van een beheersplan, zodat de eigenaar een houvast heeft voor periodiek onderhoud. • IOED k.ERF assisteert gemeenten bij het opmaken of uitvoeren van een kerkenbeleidsplan én zoekt gepaste bestemmingen voor de kerken die aan de eredienst worden onttrokken. Er wordt hierbij telkens rekening gehouden met de nodige participatie van lokale bewoners en verenigingen. • K.ERF waakt erover dat de gekozen nieuwe bestemming past bij de site en haar erfgoedwaarden.

OD 2.3

IOED k.ERF bouwt bruggen over verschillende gemeentelijke diensten en beleidsdomeinen heen om een geïntegreerde en integrale benadering van onroerend erfgoed mogelijk te maken.

ACTIES	• Faciliteren van overleg tussen verschillende gemeentelijke diensten (cfr. stuurgroep en projectgroepen). • Het opzetten van voorbeeldprojecten met een integrale benadering van onroerend erfgoed, uitgewerkt over verschillende beleidsdomeinen heen. • Maandelijks afstemming binnen het VoorCom (zie hierboven) om de link met cultuur kort te houden, maar ook om de transversale werking binnen de deelwerking "cultuur" van Cultuurnetwerk Kempen op te volgen en kansen voor samenwerking te detecteren.

IOED k.ERF laat het lokale onroerend erfgoed én de erfgoedgemeenschappen errond schitteren.

OD 3.1

Integrale thematische projecten brengen erfgoedgemeenschappen samen en bereiken een nieuw publiek.

De vijf inhoudelijke thema's kenmerkend zijn voor de regio van IOED k.ERF hebben het potentieel om brede projecten op te zetten en de soms ongekende rijkdom aan onroerend erfgoed uit de streek in de kijker te zetten. Deze thematische projecten bieden de kans om netwerken uit te bouwen die domein overschrijdend werken, naast de gekende, klassieke netwerkstructuren die vaak sectoraal zijn (erfgoedoverleg van heem- en geschiedkundige kringen of overleg natuurverenigingen of overleg landbouwactoren in een bepaalde regio,...).

ACTIES	• Project "De koning te rijk" • Voorbeeld: het bij elkaar brengen van alle betrokkenen rond de erfgoedelementen rond de Grote Nete met mensen rond landschapszorg (valleigronden, laatmiddeleeuwse wateringen), bouwkundig erfgoed (watermolens, ...) en archeologen (mottes op drogere plaatsen) om tot een gezamenlijk project te komen.

OD 3.2

IOED k.ERF betreft erfgoedgemeenschappen en vrijwilligersorganisaties bij de eigen werking en biedt inhoudelijke ondersteuning.

ACTIES	• Waardering van de inventaris bouwkundig erfgoed uitvoeren met behulp van vrijwilligers en lokale erfgoedgemeenschappen. • Ondersteunen van kerkbesturen bij herbestemmings- of restauratiedossiers. • Regelmatige opvolging van het erfgoedoverleg van erfgoeddienst k.ERF (overleg van heem- en geschiedkundige kringen) om noden blijvend te kunnen opvolgen, kennis uit te wisselen en samenwerkingskansen te benutten.

OD 3.3

IOED k.ERF zet voor haar publiekswerking in op sterke, positieve erfgoedverhalen die zorgen voor fiere erfgoedgemeenschappen én een fier publiek.

IOED k.ERF zet in op een substantiële kwaliteitsverhoging van bestaande events (bv. Open Monumentendag) door samenwerking te stimuleren en op zoek te gaan naar schaalvergroting. Ook het toeristisch potentieel van het onroerend erfgoed wordt in overleg met de bevoegde diensten ten volle ingezet voor inwoners en bezoekers.

ACTIES	• IOED k.ERF begeleidt erfgoedactoren bij het zoeken naar samenwerking of schaalvergroting van publieksactiviteiten. • IOED k.ERF zorgt voor een regionale communicatie van lokale onroerend erfgoedactiviteiten. • IOED k.ERF zet sensibiliseringsacties op door mensen met een hart voor hun onroerend erfgoedpand een platform te bieden.

OD 3.4

Kinderen worden gesensibiliseerd over onroerend erfgoedwaarden om hen heen.

Met behulp van de methodiek "Buurten met erfgoed" en op basis van de eerste ervaringen hiermee in de vorige beleidsperiode, zetten we verder in op een scholenwerking rond onroerend erfgoed. Ook rond religieus erfgoed en begraafplaatsen werden in de vorige beleidsperiode educatieve experimenten opgezet, die verder verfijnd en uitgebouwd kunnen worden.

IOED k.ERF functioneert als een kennisknooppunt rond onroerend erfgoed in de regio en bouwt het eigen consultatienetwerk steeds verder en breder uit.

OD 4.1

De IOED verknoopt de eigen werking met een breder netwerk.

IOED k.ERF volgt bovenlokale netwerken nauwgezet op en zoekt waar mogelijk naar afstemming, samenwerking, uitwisseling om zo de expertise te vergroten en de beschikbare partners voor het lokale veld te verbreden.

ACTIES	• IOED k.ERF neemt een actieve rol op in het “Kempenoverleg” (van Kempense erfgoedcellen en IOED’s). • De IOED volgt Vlaamse netwerkmomenten, zoals het NOE (van IOED’s en onroerend erfgoedgemeenten) en het netwerk voor IOED’s van het Agentschap Onroerend Erfgoed op. • De IOED zoekt aansluiting bij werkgroepen op provinciaal of Vlaams niveau, op basis van de uitgezette beleidslijnen. • De IOED zoekt actief het partnerschap op met de Dienst Erfgoed van de Provincie Antwerpen. • Opvolging van een pilootproject voor de uitbouw van de methodiek “Buurten met erfgoed” voor het secundair onderwijs.

OD 4.2

IOED k.ERF neemt een loketfunctie op met betrekking tot onroerend erfgoed voor zowel de lokale besturen als het brede publiek.

ACTIES	• Beantwoorden van vragen rond het Vlaamse beleid. • Doorverwijzen binnen het uitgebouwde consultatienetwerk. • Blijvend opvolgen van mogelijke subsidielijnen en andere financieringskanalen voor onroerend erfgoed.

OD 4.3

IOED k.ERF actualiseert de bestaande kennis over het onroerend erfgoed en maakt deze beschikbaar

ACTIES	• IOED k.ERF volgt actuele bouwkundige, archeologische en landschappelijke onderzoeksresultaten op. • De IOED neemt deel aan relevante studiedagen en workshops over beleid, behoud, beheer en ontsluiting en koppelt opgedane kennis en expertise terug naar het onroerend erfgoedweefsel, ... • De IOED k.ERF omschrijft met het onroerend erfgoedweefsel thesisonderwerpen voor hogescholen en universiteiten.

OD 4.4

Er wordt breed en laagdrempelig gecommuniceerd over erfgoeddienst k.ERF, waardoor de IOED haar rol als kennisknooppunt voluit kan opnemen.

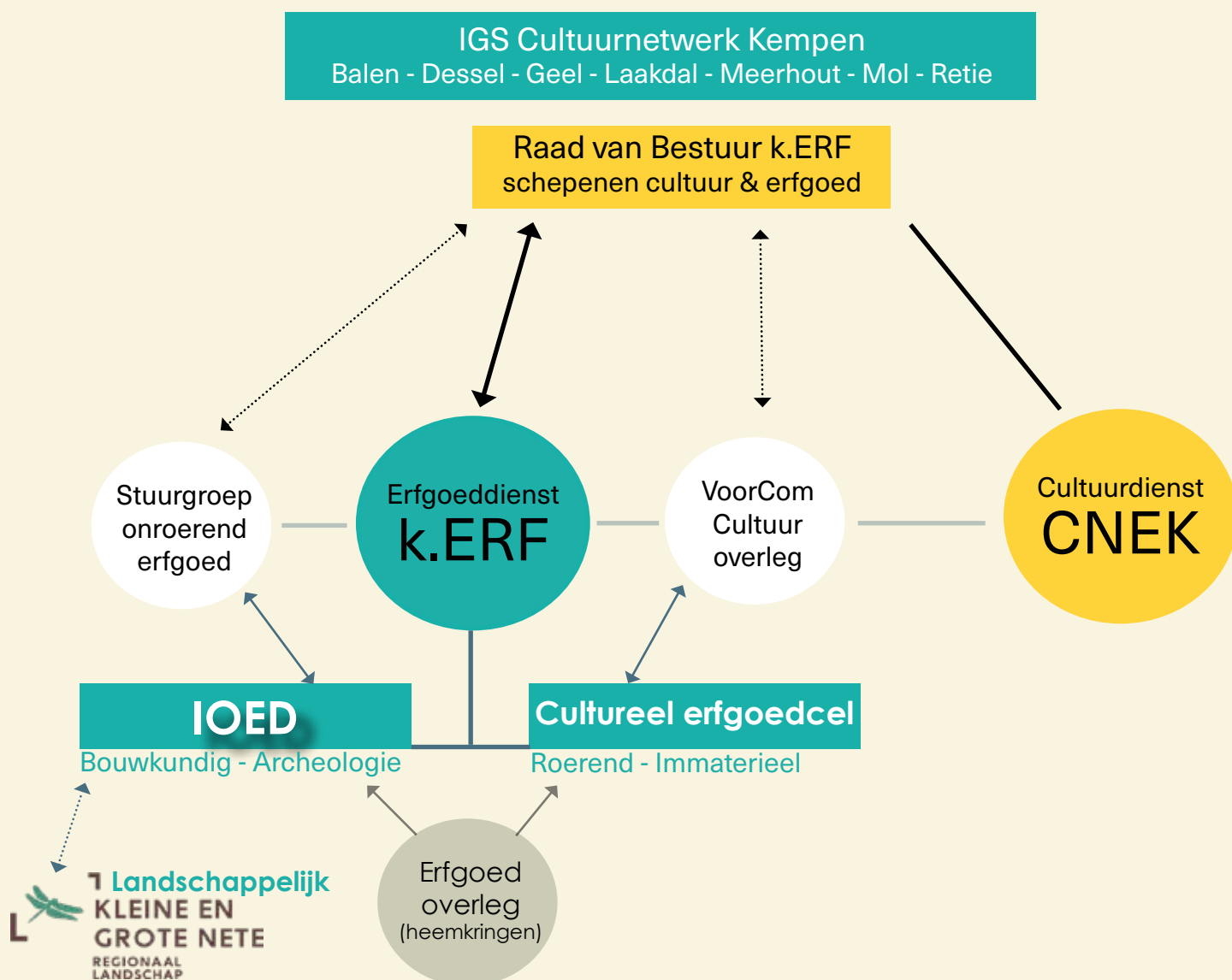
Een loketfunctie en kennisknooppunt kan maar voluit functioneren als ook het brede publiek deze dienst kent en kan vinden. We zetten in op een duidelijke communicatie van “erfgoeddienst k.ERF” en zorgen ervoor dat het volledige aanbod aan dienstverlening helder geformuleerd is.

ACTIES	• Er wordt een nieuwe website ontwikkeld voor erfgoeddienst k.ERF. • Er wordt, in samenwerking met de erfgoedcel, een geheel van digitale platformen ontwikkeld en beheerd op het kruispunt van roerend en onroerend erfgoed. • IOED k.ERF levert aan de betrokken gemeentelijke communicatiediensten input aan voor de gemeentelijke communicatiekanalen.

Gericht op integratie

De organisatiestructuur samengevat

Deze figuur biedt inzicht in de bestuurs- en organisatiestructuur van Cultuurnetwerk Kempen en helpt om de onderstaande beschrijving inzichtelijk te maken.

De bestuurlijke samenwerking: het Intergemeentelijke Samenwerkingsverband

IOED k.ERF maakt deel uit van een intergemeentelijk samenwerkingsverband, namelijk van “Projectvereniging Cultuurnetwerk Kempen” (CNEK). Deze projectvereniging werd opgericht door 7 Kempense gemeenten: Balen, Dessel, Geel, Laakdal, Meerhout, Mol en Retie. De projectvereniging biedt onderdak aan erfgoeddienst k.ERF (de samenwerking tussen IOED k.ERF en erfgoedcel k.ERF) en een bovenlokale cultuurwerking die zowel rond bibliotheekbeleid als cultuurbeleid werkt. Erfgoed en cultuur worden zo dus structureel met mekaar verknoopt binnen deze werking. Aan de IOED participeren 6 van de 7 CNEK-gemeenten (Laakdal neemt niet deel aan IOED k.ERF maar wel IOED De Merode).

Het bestuur bestaat uit schepenen voor cultuur en/of erfgoed, wat moet bijdragen tot die integratie. De actuele bestuurders van Projectvereniging Cultuurnetwerk Kempen zijn de volgende:

- Voor de gemeente Retie: Koen Claessens (voorzitter)
- Voor de gemeente Dessel: Barbara Rommens (ondervoorzitter)
- Voor de gemeente Geel: Marleen Verboven (ondervoorzitter)
- Voor de gemeente Balen: Wim Wouters
- Voor de gemeente Meerhout: Jan Melis
- Voor de gemeente Mol: Frederik Loy
- Voor de gemeente Laakdal: Gerda Broeckx

De gemeente Laakdal is de enige gemeente die niet deelneemt aan IOED k.ERF. Laakdal maakt deel uit van IOED De Merode, maar werkt voor de andere deelwerkingen (cultureel erfgoed en bovenlokale cultuurwerking) wel samen binnen CNEK.

De beleidsmatige samenwerking: het voorbereidend comité

De Raad van Bestuur wordt binnende projectvereniging Cultuurnetwerk Kempen voorbereid in het zogenaamde Voorbereidend Comité (kortweg VoorCom genoemd). Daarin zetelen de erfgoedcoördinatoren en de betrokken ambtenaren van de verschillende gemeenten. Het VoorCom komt 10 keer per jaar samen (maandelijks, uitgezonderd zomermaanden) en bereidt de Raad van Bestuur voor door adviesverlening en beleidsvoorbereidend werk. Deze maandelijkse afstemming met de gemeenten maakt van Cultuurnetwerk Kempen een logische, goed gekende en gewaardeerde partner voor de gemeentebesturen. Voor de IOED zorgt dit VoorCom ervoor dat het beleid van erfgoeddienst k.ERF naadloos voortbouwt op het gemeentelijke beleid en dat daarin volop de kansen worden gegrepen om dat gemeentelijke beleid op het bovenlokale niveau te versterken.

De beleidsmatige samenwerking: de stuurgroep bouwkundig erfgoed

Stedenbouwkundige ambtenaren benaderen onroerend erfgoed in eerste instantie technisch en als onderdeel van een breder patrimonium – geheel. Die benadering is zeer belangrijk voor de werking van de IOED en onderwerp van een apart technisch thema. (zie 5.2.5).

Hun verwachtingen van de IOED liggen echter anders dan die van het klassieke werkveld rond erfgoed. De stedenbouwkundig ambtenaren worden daarom niet opgenomen in het VoorCom, maar vormen een apart overlegorgaan, namelijk de “stuurgroep onroerend erfgoed”.

Om de bovenlokale werking rond onroerend erfgoed bij stedenbouwkundige ambtenaren te versterken wordt twee keer per jaar een overlegvergadering vanuit de IOED georganiseerd. Deze momenten worden doelbewust gekozen om enerzijds het actieplan voor het volgende jaar af te stemmen en anderzijds om het jaarverslag van het voorbije werkingsjaar te bespreken. Doel is daarnaast ook om kennis uit te wisselen en de noden van de ambtenaren goed te kunnen opvolgen. Bovendien is dit een uitgelezen moment voor de gemeenten om van elkaars (erfgoed)aanpak en projecten te leren kennen. De resultaten of verslagen van de stuurgroep bouwkundig erfgoed worden steeds teruggekoppeld naar zowel het VoorCom als naar de Raad van Bestuur om een maximale doorstroom van informatie te realiseren.

Grotere (meerjarige) projecten, worden grondig doorgesproken met het VoorCom, de stuurgroep en de Raad van Bestuur. Om binnen een bepaalde gemeente extra draagvlak te creëren, worden voor, tijdens en na een bepaald project ook de GECORO betrokken. Het advies van de GECORO wordt ook steeds meegenomen in het verdere project.

Het onroerend erfgoedweefsel: een vanzelfsprekende integratie

IOED k.ERF heeft zich van bij de start van de werking kunnen enten op de lange traditie die erfgoedcel k.ERF al had in overleg met het erfgoedweefsel: het erfgoedoverleg k.ERF. De deelnemers komen uit heemkundige en historische kringen uit de regio. Het overleg vindt drie tot vier keer per jaar plaats en behandelt zowel de noden en projecten rond roerend als die rond onroerend erfgoed.

Het doel van de vergaderingen is vastgelegd:

- uitwisselen van ideeën en expertise
- elkaar op de hoogte brengen van projecten en noden
- vorming
- thematische uitwisseling
- doorstroming van bovenlokale initiatieven

De waardering voor dit overleg is zeer hoog, zowel bij de professionelen van erfgoeddienst k.ERF als bij het weefsel zelf.

In dit overleg zijn de betrokkenen rond landschap niet betrokken. Deze organisaties worden traditioneel bediend via het Regionaal Landschap. Dat blijft ook zo, maar er wordt ingezet op geïntegreerde projecten. In functie van die projecten worden overleggroepen opgezet die ervoor zorgen dat ook de betrokkenen van die verschillende sectoren elkaar beter leren kennen.

Een bovenlokale samenwerking: het Netwerk Onroerend Erfgoed (NOE)

Opgezette tijdstippen organiseert het agentschap Onroerend Erfgoed netwerkmomenten, die de IOED's inlichten over nieuwe initiatieven of regelgeving van de Vlaamse Overheid of waar best practices worden toegelicht.

Los daarvan hebben de Vlaamse IOED's zich verenigd in het NOE (Netwerk Onroerend Erfgoed). Ook dit netwerk komt drie keer per jaar samen en heeft inmiddels een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Op die manier wordt de expertise beter ingebed in het lokale niveau. Ook tijdens deze netwerkmomenten wordt de expertise onder de Vlaamse IOED-collega's verder uitgewisseld.

Personeelsbeleid: integreer expertise en creëer eigen expertise

Voor het personeelsbeleid wordt er gewerkt met duidelijke inhoudelijke profielen om de nodige (en diverse!) expertises te kunnen inschakelen. De noden zijn erg groot en erg breed en dus wordt er enerzijds bewust gekozen voor expertise opbouw binnen enkele specifieke domeinen en wordt er daarnaast expertise gezocht en gevonden via samenwerking met andere actoren. Door de gezamenlijke huisvesting van IOED k.ERF en erfgoedcel k.ERF en de integratie van beide werkingen in 1 erfgoeddienst, wordt er bij de aanwerving van personeel telkens gekeken naar de bestaande expertise en de mogelijke aanvullingen daarop.

Het voorliggende beleidsplan van IOED k.ERF wordt uitgevoerd door het volgende team:

- 1 VTE expert bouwkundig erfgoed (Martijn Willems); ook verantwoordelijk voor het opvolgen van het thema "archeologie" en het inschakelen van erkende archeologen indien nodig
- 0,5 VTE medewerker publiekswerking en communicatie (Thomas Ceusters)
- 0,25 VTE expert landschappelijk erfgoed (Els Oostvogels, via RLKGN); mede verantwoordelijk voor het opvolgen van het thema "archeologie" waar dit aansluiting vindt bij het landschappelijk erfgoed

Het zakelijk beheer wordt mee opgevolgd door de zakelijk coördinator van erfgoedcel k.ERF. Voor het bewegingswerk en het opzetten van participatietrajecten is er ook veel expertise bij de erfgoedcel; expertise die mee ingezet kan worden voor de IOED.

Binnen Cultuurnetwerk Kempen zal bovendien een administratieve kracht aangeworven